

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 706
van **FREYA PERDAENS**
datum: 5 juni 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Illegale pesticiden - Metingen

In Knack verscheen op 2 juni 2020 het artikel "De perfecte misdaad: trafiek in illegale pesticiden". waarin de winstgevende handel in illegale pesticiden wordt omschreven, en ook geduïd wordt dat de straffen bijzonder mild zijn. Die handel is federale bevoegdheid, namelijk onder het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen (FAVV). De Nationale Opsporingseenheid (NOE) van dat agentschap heeft een gespecialiseerde cel met acht personen die voornamelijk werken rond gewasbeschermingsmiddelen.

In Vlaanderen zien wij de gevolgen van dat beleid wel. Katrien Smet, de woordvoester van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) omschrijft het in dit artikel als volgt: "De Vlaamse Milieumaatschappij monitort permanent de aanwezigheid van legale én verboden pesticiden in Vlaamse rivieren. De voorbije twintig jaar zijn meer dan honderd verboden stoffen gemeten. Ze worden nog regelmatig teruggevonden in het Vlaamse oppervlaktewater. In een aantal gevallen zijn er zoveel verboden pesticiden in het water aanwezig dat de normen overschreden worden. Zo is de concentratie van chloridazon en carbendazim de afgelopen drie jaar zelfs nog toegenomen."

In het antwoord op schriftelijke vraag nr. 12 van 11 oktober 2019 van Johan Danen werden in de bijlage door de minister de metingen van pesticiden doorgegeven voor het jaar 2017 en 2018. Daarbij werd het aantal meetplaatsen en het aantal meetplaatsen met een overschrijding weergegeven. Uit die cijfers bleek (nog) geen stijging van chloridazon en carbendazim.

1. Kan de minister de cijfers van de metingen van pesticiden in 2019 bezorgen? Kan daarbij ook worden aangeduid welke pesticiden illegaal zijn? Kunnen ter vergelijking ook de cijfers van 2017 en 2018 toegevoegd worden?
2. Kan de minister, naast de meetplaatsen en het aantal meetplaatsen met overschrijding, ook aangeven hoe sterk de overschrijdingen zijn, zodat er een beter zicht is op welke metingen problematisch zijn?

ANTWOORD

op vraag nr. 706 van 5 juni 2020

van **FREYA PERDAENS**

1. De verboden pesticiden zijn onder te verdelen in twee groepen: pesticiden die verboden zijn en pesticiden met actieve stoffen die wel toegelaten zijn maar die buiten het wettelijke circuit verhandeld worden. Vermits de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) de actieve stoffen meet, kan ze geen onderscheid maken tussen de actieve stoffen uit de toegelaten producten en de actieve stoffen die afkomstig zijn van buiten het wettelijke circuit. De verboden stoffen kunnen uiteraard wel geïdentificeerd worden, maar daarbij is het onduidelijk of het om historische verontreiniging gaat, dan wel om recent gebruik.

De resultaten staan in Bijlage 1. Hierin staan verschillende tabbladen.

In tabblad "*Overschrijdingen pesticiden*" staat per pesticide (wettelijk genormeerd of getoetst aan de wetenschappelijke voorlopers van de normen, de zogenaamde Predicted No Effect Concentration (PNEC) en Maximum Allowable Concentration (MAC)) het aantal metingen, en het aantal meetplaatsen met een overschrijding voor de jaren 2017-2018-2019. Hier staat ook aangeduid of het een al dan niet verboden pesticide betreft.

In het tabblad "*Overschrijding per meetplaats*" staat per jaar, per meetplaats aangeduid voor welke stoffen er een overschrijding is.

In het tabblad "*Pesticide per meetplaats*" staat per meetplaats, per jaar, per pesticide de gemiddelde en de maximale concentratie.

In het tabblad "*Normen*" staat per pesticide de gehanteerde norm: dit kan de wettelijke norm zijn of de PNEC of MAC. Wettelijke normen staan in VLAREM II, bijlage 2.3.1.

In het tabblad "*Tabel/Verboden relevant*" staan de concentraties van de laatste 10 jaar (gemiddeld per 3 jaar) van die verboden stoffen die in de laatste 3 periodes minstens 1 keer een gemiddelde hadden van hoger dan 10 ng/l. Het gemiddelde wordt berekend op een vaste set (ongeveer 30) meetpunten in de grotere rivieren, de toestand- en trendpunten. Daarin is te zien dat de meeste concentraties dalen of constant blijven, maar ook dat sommige stoffen zoals chloridazon, carbendazim en dimethenamid schommelingen vertonen. De lichte stijgingen voor chloridazon en carbendazim gaan niet gepaard met een toename van het aantal normoverschrijdingen.

2. In tabblad "*Overschrijdingen pesticiden*" van Bijlage 1 staat per pesticide (wettelijk genormeerd of getoetst aan de PNEC en MAC) per jaar aangeduid wat de maximale overschrijdingsfactor is (verhouding gemeten concentratie/norm).

BIJLAGE

Meetresultaten en overschrijdingen pesticiden